

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Bærum kommune

1304 Sandvika

Vår dato: 18.12.2015

Vår ref.: 201501694-14

Arkiv: 312

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Eline Nordseth Berg

22959210/enbe@nve.no

Bærum kommune – Forlengelse av midlertidig tillatelse til avvik fra normalvannstand for Grinidammen i Lysakerelva, Bærum og Oslo kommuner

Vi viser til deres søknad av 18.11.15 om forlengelse av midlertidig tillatelse til avvik fra normalvannstand for Grinidammen. Se også søknad fra Bærum kommune datert 09.03.15 med tillegg av e-post 25.06.15 og NVEs tillatelse datert 10.07.15.

Om søknaden

10.07.15 fikk Bærum kommune tillatelse til midlertidig avvik fra normalvannstand for Grinidammen fordi dammen måtte rehabiliteres. Da fikk kommunen tillatelse til å senke vannstanden inntil 1,5 m, til kote 117,6, i en periode på inntil 5,5 måneder fra 15.08.15 til 31.01.16.

I søknaden av 18.11.15 informerer kommunen om at rehabiliteringen er om lag tre måneder forsinket på grunn av flere perioder med høy vannføring høsten 2015 og tekniske problemer med tappeluka i dammen. Bærum kommune søker derfor om en forlengelse av tillatelsen til å senke vannstanden i Grinidammen til 31.03.16.

I tillegg ser også kommunen behov for å senke vannstanden ytterligere fordi det har vist seg vanskelig å få vannstanden ned på et nivå som er akseptabel for sikkerheten til arbeidere som skal jobbe med nedsaging av damkrona. Derfor søker kommunen nå om en ytterligere senkning på 1 m i perioden 01.01.16-29.02.16.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Høring

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den har vært sendt de instansene som uttalte seg ved forrige søknad for uttalelse. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentarer.

Oslo kommune – Bymiljøetaten har uttalt følgende i e-post av 08.12.15:

«Vi viser til høring av søknad fra Bærum kommune om forlengelse av tillatelse til midlertidig nedtapping av Grinidammen. Bærum kommune søker i tillegg om utvidet midlertidig avvik fra normalvannstand med ytterligere én meter, slik at totalt avvik fra normalvannstand blir inntil 2,5 meter.

Bymiljøetaten har, som det fremgår av søknaden, deltatt på befaring der forekomster av den rødlistede arten blærestarr ble påvist. Når nedtappingen nå søkes forlenget med to måneder, medfører det ytterligere fare for barfrost på sump-/vannvegetasjon, blærestarrlokalitetene inkludert. Dersom det kommer snø, vil det etter Bymiljøetatens vurdering ikke være behov for avbøtende tiltak før til våren. Dersom det derimot ikke kommer snø, bør det vurderes å dekke til blærestarrlokaliteten med f.eks. striesekker som vil virke isolerende mot barfrost samt motvirke tørking. I lys av dette anmoder Bymiljøetaten om at det foretas en befaring der man vurderer blærestarrlokalitetene tidligere enn allerede avtalt, helst i første halvdel av januar 2016.

Bymiljøetaten står for øvrig ved anbefalingen om å vanne blærestarrlokalitetene til våren (mars-mai), for å avhjelpe plantene når ny HRV etableres.

Grinidammen er ellers en populær badeplass i sommerhalvåret, med dette vil ikke være i konflikt med den midlertidige nedtappingen dersom dammen fylles opp igjen i løpet av mars-april. Utover dette har Bymiljøetaten ingen videre merknader til søknaden.»

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har uttalt følgende i brev av 17.12.15:

«...

Vi viser til vår uttalelse av 03.06.2015 hvor vi viser at tiltaket blant annet berører en naturtypelokalitet med en bestand av blærestarr som står på rødlista. Vi forutsatte da at det blir gjennomført avbøtende tiltak som planlegges og følges opp av en fagbiologi gjennom prosjektperioden. I den nylig fremlagte rødlista for 2015 er blærestarr oppgradert til kategori sårbar (VU). Det fremgår at hovedforekomstene av blærestarr i Norge ligger i tilknytning til Sørkedalsvassdraget med Bogstadvannet i Oslo/Bærum dvs. i det aktuelle området.

Av hensyn til forekomsten av blærestarr er Fylkesmannen betenkt over at det gjennomføres ytterligere senkning av vannstanden, samt at perioden med senkning av dammen forlenges. Vi har ikke kompetanse til å vurdere om anleggstiltakene kan gjennomføres på en slik måte at vilkårene i tillatelsen av 10.07.2015 overholdes. Vi vil be NVE gå nøye gjennom om det finnes andre løsninger slik at eksisterende vilkår kan oppfylles. Vi forutsetter uansett at det knyttes biologisk kompetanse til prosjektet for å planlegge samt følge opp nødvendige avbøtende tiltak for sikring av forekomsten av blærestarr. Etter at tiltaket er gjennomført mener vi at det må gjennomføres overvåking/kartlegging over flere år av bestanden av blærestarr i det aktuelle område.»

Tilleggsopplysninger

Søker har kommentert høringsuttalelsen fra Oslo kommune i e-post av 16.12.15:

«Viser til høringssvar fra Bymiljøetaten og telefonsamtale i dag. Byggherren, ved Bærum kommune, ønsker å følge rådene som Terje Laskemoen gir mhp avbøtende tiltak dersom det ikke blir snø dekke nok til å stanse frosten. Vi vil prøve få til en felles befaring i uke 2 med både Terje Laskemoen og representant fra NVE. Vi kan da få en felles forståelse av hvor det er viktig å sette i gang med tiltak.»

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til fravik fra normal manøvrering etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Vi viser også til vurderingen som ble gjort ved tillatelsen fra oss datert 10.07.15.

To naturtypelokaliteter blir berørt av det omsøkte tiltaket, Grinidammen og Osdammen/Grinidammen. I tillatelsen av 10.07.15 er det ikke vurdert dithen at tiltaket vil ha effekt på naturtypelokalitetene, noe som gjelder fremdeles.

NVE støtter Oslo kommunes uttalelse angående blærestarren, og mener at tildekking av blærestarren i frostperioder vil bidra til at den kan overleve tiltaket. Dette blir spesielt viktig nå som avviket fra normalvannstanden økes med 1 m og vil opprettholdes store deler av vinteren. Kommer det snø er dette tiltaket mindre viktig. NVE mener også at blærestarren må befares minst én gang (januar 2016) for å være sikker på at den blir ivaretatt best mulig. Ellers opprettholdes også det at blærestarren må vannes i vårperioden.

Fylkesmannen er betenkt til utvidelse av tiltaket på bakgrunn av hensynet til blærestarren. De mener at tiltaket bør kunne gjennomføres på alternative måter. NVE mener at tiltakets nødvendighet for damsikkerheten til Grinidammen er såpass stor at forlengelsen innvilges. Det er vårt syn at de avbøtende tiltakene for blærestarr som beskrevet i forrige avsnitt er tilstrekkelige for å bidra til at bestanden består i området. Fylkesmannen mener også at biologisk kompetanse bør knyttes til prosjektet for planlegging og oppfølging av tiltak for blærestarr, noe NVE stiller seg bak.

Minstevannføringen som ble fastsatt i forrige vedtak opprettholdes ved 0,6 m³/s.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og nødvendig for dammens sikkerhet. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Ved å ta slike hensyn kan ikke NVE se at et ytterligere avvik fra normalvannstand i Grinidammen er til skade for noen kjente allmenne interesser.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Bærum kommune kan tappe ned Grinidammen frem til 31.03.16. Tillatelsen gjelder også ytterligere nedtapping med 1 m (totalt inntil 2,5 m) fra 01.01.16 til 29.02.16.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Kravet til minstevannføring til Lysakerelva på 0,6 m³/s skal opprettholdes til enhver tid. Dersom tilsiget er mindre enn kravet til minstevannføring, skal hele tilsiget slippes forbi dammen.
- Alle vannføringendringer skal skje med myke overganger.
- Det skal føres protokoll over vannstanden i magasinet i det tidsrommet vannstanden er under normalvannstand.
- Perioden med vannstand under normalvannstand må gjøres så kort som mulig. Oppfylging til normal vannstand skal skje så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.

- Nedtappingen skal kunngjøres én gang lokalt i god tid før nedtappingen starter og ved oppslag på stedet.
- Bestanden av blærestarr skal tildekkes i frostperioder og vannes i vårperioden. Det gjennomføres befarings med Bærum kommune i januar 2016, og det bør knyttes biologisk kompetanse til prosjektet.

Om klage og klagerett

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Oslo kommune - Bymiljøetaten